

Suomen
urheilun
eettinen
keskus
SUEK ry

HÄIRINTÄ SUOMALAISESSA KILPAURHEILUSSA

Tanssiurheilun osaraportti

Tämä osaraportti on tuotettu osana Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n Häirintä kilpaurheilussa -tutkimushanketta vuonna 2020. Suomen Tanssiurheiluliitto on osallistunut tutkimushankkeeseen, jonka vuoksi liitolle on koottu tämä lajikohtainen raportti kehittämistyön tueksi. Vastaavat lajikohtaiset raportit on koostettu tutkimuksen aineistosta kaikille yli 100 vastauksen lajeille. Lajiraportit eivät ole keskenään vertailukelpoisia, sillä vastaajien ikä- ja sukupuolijakaumat vaihtelivat lajeittain merkittävästi. Vertailtavuuteen vaikuttaa myös se, että kilpaurheilijan määritelmä ei ole lajien kesken yhdenmukainen.

Taustatietojen kuvaus

Tanssiurheilun osalta vastauksia häirintäselvitykseen tuli yhteensä **199**. Kysely lähetettiin liiton antamien tietojen mukaan 3015 urheilijalle, **vastausprosentiksi muodostui 7**. Vastausprosentti oli matala. Muihin lajeihin suhteutettuna lajin vastausprosentti oli tässä tutkimuksessa alemmaa keskitasoa. Sukupuolittain vastauksia tuli eniten naisilta (155). Kilpailutason osalta suurin osa vastaajista oli kansallisen tason urheilijoita (113). Vastaajien ikäjakauma painottui 16-18-vuotiaisiin urheilijoihin. **Tarkemmat tilastot osaraportin tuloksista löytyvät liitteestä 1.**

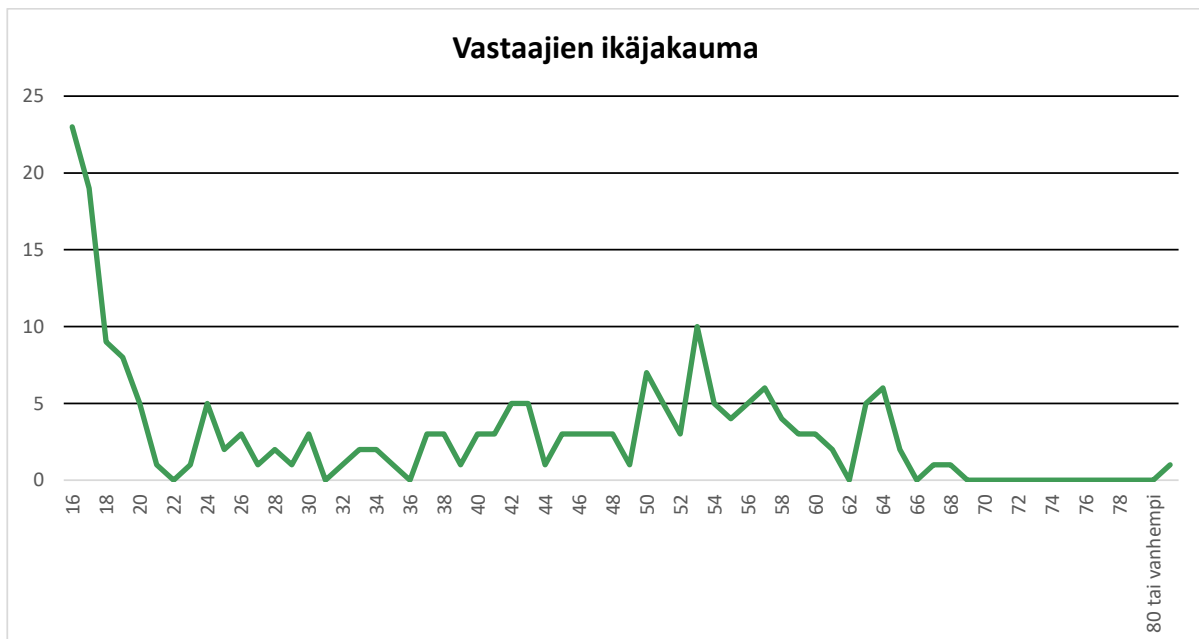
Kohdejoukko	Vastaukset	Vastaus %
3015	199	7

Sukupuolittain vastaukset jakautuivat seuraavasti:

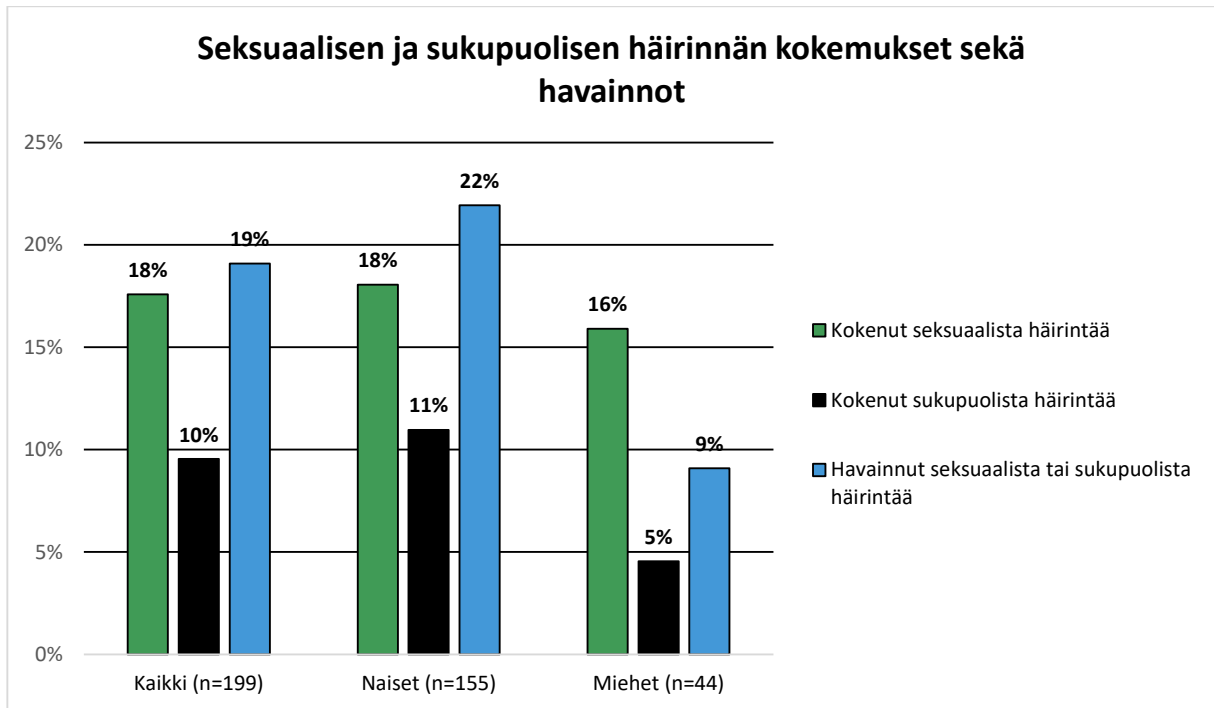
Nainen	155
Mies	44

Kilpailutason mukaan vastaajat jakautuivat seuraavasti:

Kansallinen taso (esim. valtakunnalliset sarjat joukkuelajeissa, kansalliset kilpailut)	113
Alueellinen/piirikunnallinen taso (esim. aluemestaruuskilpailut, alueelliset sarjat joukkuelajeissa)	40
Aikuisten kansainvälinen taso (Olympia-, Paralympia-, MM- tai EM-kisaedustus)	22
Aikuisten maajoukkue taso	9
Nuorten maajoukkue taso	5
Nuorten kansainvälinen taso (Nuorten Olympia-, MM- tai EM-kisaedustus)	5
En halua tai en osaa vastata	5
En ole osallistunut kilpailutoimintaan viimeisen 5 vuoden aikana	0

Keskeiset tulokset

Tanssiurheilun vastaajista 18 prosenttia oli kokenut viimeisen viiden aikana urheilutoiminnassa seksuaalista häirintää. Naisista seksuaalista häirintää oli kokenut sama määrä (18 prosenttia) ja miehistä 16 prosenttia. **Koko tutkimuksen aineistoon verrattuna etenkin naisten häirintäkokemukset olivat tanssiurheilussa selvästi matalammalla tasolla.** Kokonaisaineistossa naisista seksuaalista häirintää oli kokenut 32 prosenttia ja miehistä 19 prosenttia.

Seksuaalisen häirinnän muodoista eniten tanssiurheilussa oli koettu yleisempää häiritsevää puhetta (30 vastausta), sanallista seksuaalista häirintää (10 vastausta) sekä seksuaalista häirintää somessa, netissä tai puhelimessa (10 vastausta). Vakavampien muotojen osalta kaksi henkilöä kertoi, että heitä oli painostettu tai pyydetty seksuaaliseen kanssakäymiseen ja neljä kertoi kokeneensa fyysistä seksuaalista häirintää.

Myös sukupuolisen häirinnän kokemukset olivat tanssiurheilussa selvästi harvinaisempia (naisista 11 prosenttia) kuin koko tutkimuksen aineistossa (naisista 23 prosenttia). Sukupuolisen häirinnän muodoista eniten oli koettu ominaisuuksien vähättelyä tai kyseenalaistamista sukupuolen perusteella (10 vastausta) ja sukupuolen tai sen ilmaisun halventamista (10 vastausta).

Seksuaaliseen häirintään olivat syyllistyneet eniten valmentajat (31 prosenttia kaikista syyllistyneistä), toiset urheilijat (30 prosenttia) ja toisen urheilijan vanhempi (14 prosenttia). Sukupuoliseen häirintään olivat syyllistyneet eniten valmentajat (41 prosenttia) ja toiset urheilijat (27 prosenttia). Häirintään syyllistyneet olivat useimmiten miehiä, mutta varsinkin seksuaaliseen häirintään olivat syyllistyneet merkittävästi myös naiset.

Vastaajista 67 prosenttia kertoi, ettei osannut sanoa onko oma lajiliitto puuttunut urheilussa tapahtuvaan häirintään tai tehnyt töitä häirinnän ehkäisemiseksi urheilussa.

Tulosten syventäminen

Tuloksia tarkastellessa ja tulkitessa tulee huomioida monta seikkaa. Tässä tutkimuksessa mukana olleita lajeja ei voida suoraan vertailla, sillä vastaajat painottuivat eri lajeissa eri tavoin. Eroja syntyi etenkin sukupuolijakaumien kohdalla. Esimerkiksi niissä lajeissa, joissa häirinnän kokonaistaso nousi korkeaksi, saattoi vastaajissa olla selkeästi enemmän nuoria naisia kuin lajeissa, joissa häirinnän yleisyys jäi matalammaksi. **Lajien väliseen vertailtavuuteen vaikuttaa myös se, että lajit saivat itse määritellä ne henkilöt, jotka luetaan kilpaurheilijoiksi.** Tämä on voinut johtaa eri lajeissa erilaisiin tulkintoihin. Myöskään tämän vuoksi lajien suora vertailu ei ole mielekäästä.

Häirinnän yleisyys ei noussut tanssiurheilussa kokonaisaineistoon verrattuna korkeaksi. Ilmiötä kuitenkin esiintyi lajeissa, sillä 18 prosenttia naisurheilijoista oli kokenut seksuaalista häirintää. Tutkimustulosten perusteella seksuaalinen tai sukupuolinen häirintä ei vaikuta olevan tanssiurheilussa yleisempää kuin muuallakaan urheilussa.

Suurin osa tanssiurheilun vastaajien kokemasta häirinnästä oli yleistä häiritsevää puhetta. Koko tutkimuksen aineistossa urheilijat olivat syyllistyneet useimmin häirinnän sanallisiin muotoihin. Tanssiurheilussa häirintään olivat kuitenkin syyllistyneet eniten valmentajat, joskin urheilijat olivat hyvin lähellä samoja lukemia. **Näyttää siltä, että valmennuksessa ja urheilijoiden keskinäisissä kohtaamisissa ilmenee jonkin verran häiritsevää puhetta.**

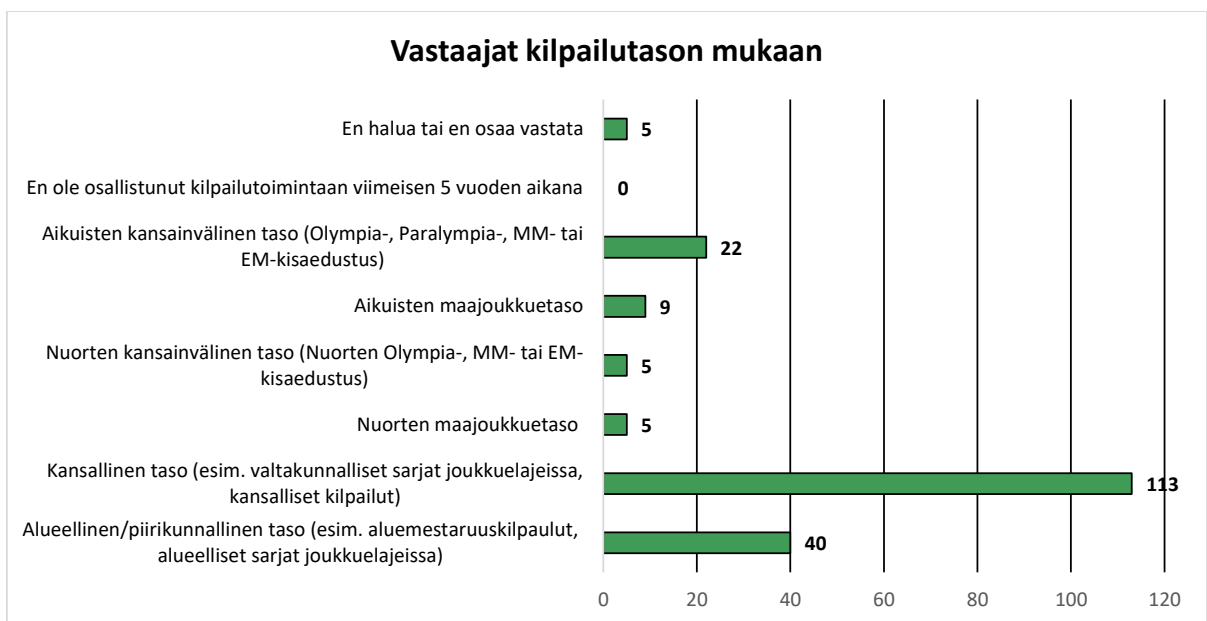
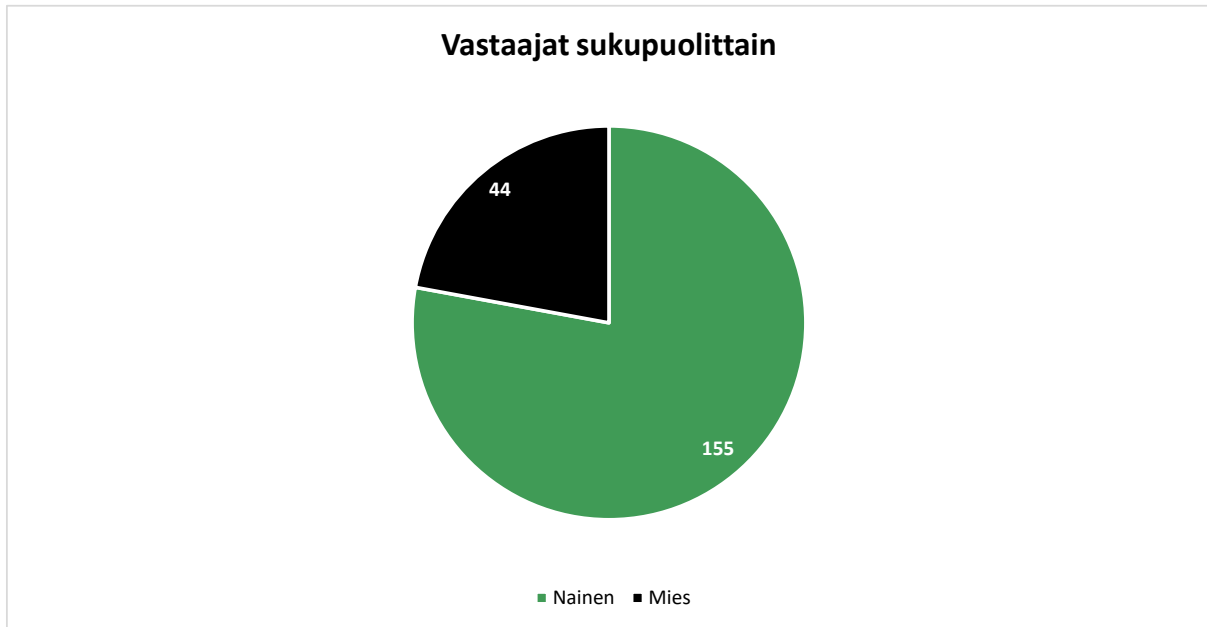
Tulosten yleistettävyys

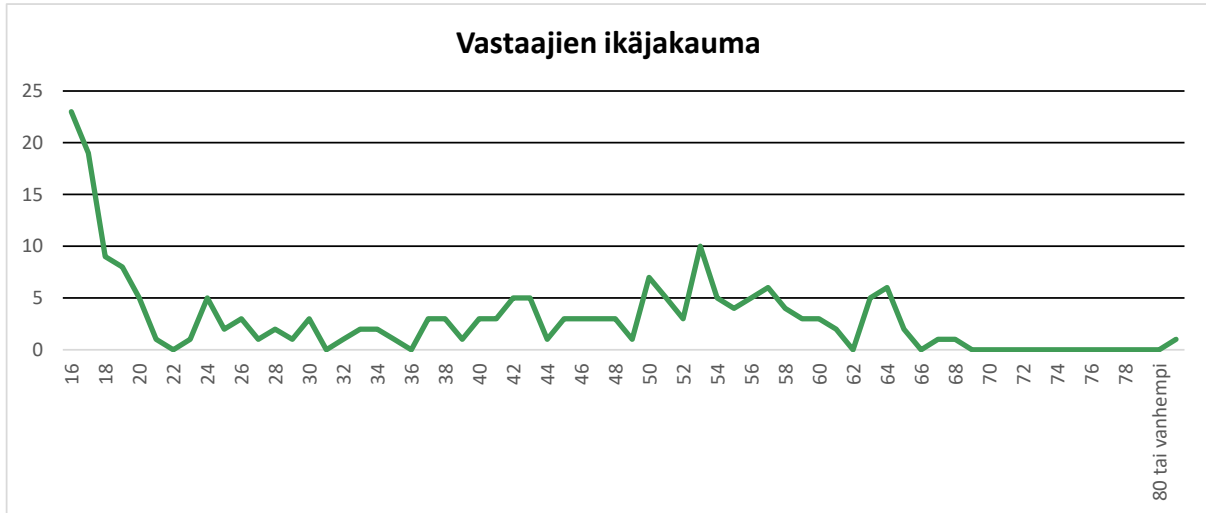
Tulosten yleistettävyttä arvioidessa tulee huomioida, miten tutkimukseen vastanneet urheilijat edustavat koko lajin urheilijoita, eli lajin kokonaisjoukkoa. Tähän vaikuttaa muun muassa vastausprosentin suuruus sekä se, miten vastaajien sukupuoli- ja ikäjakauma edustaa kokonaisjoukkoa.

Tutkimusryhmä sai tanssiurheilun kokonaisjoukon osalta tiedot ainoastaan 931 urheilijan osalta. Todellinen kokonaisjoukko oli 3015, joten **vajavaisten tietojen vuoksi tulosten yleistettävyttä ei voitu arvioida.**

Liite 1 : Osaraportin tilastot tuloksista

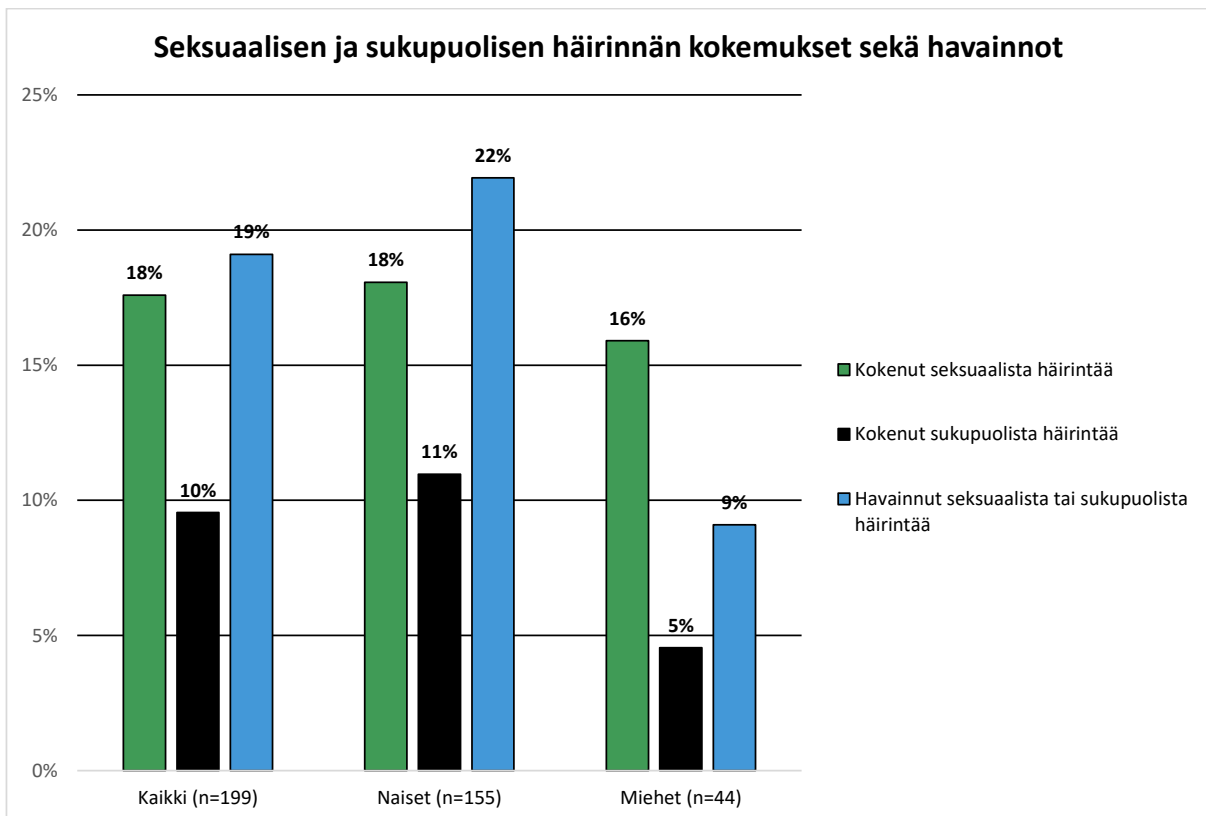
Taustatiedot

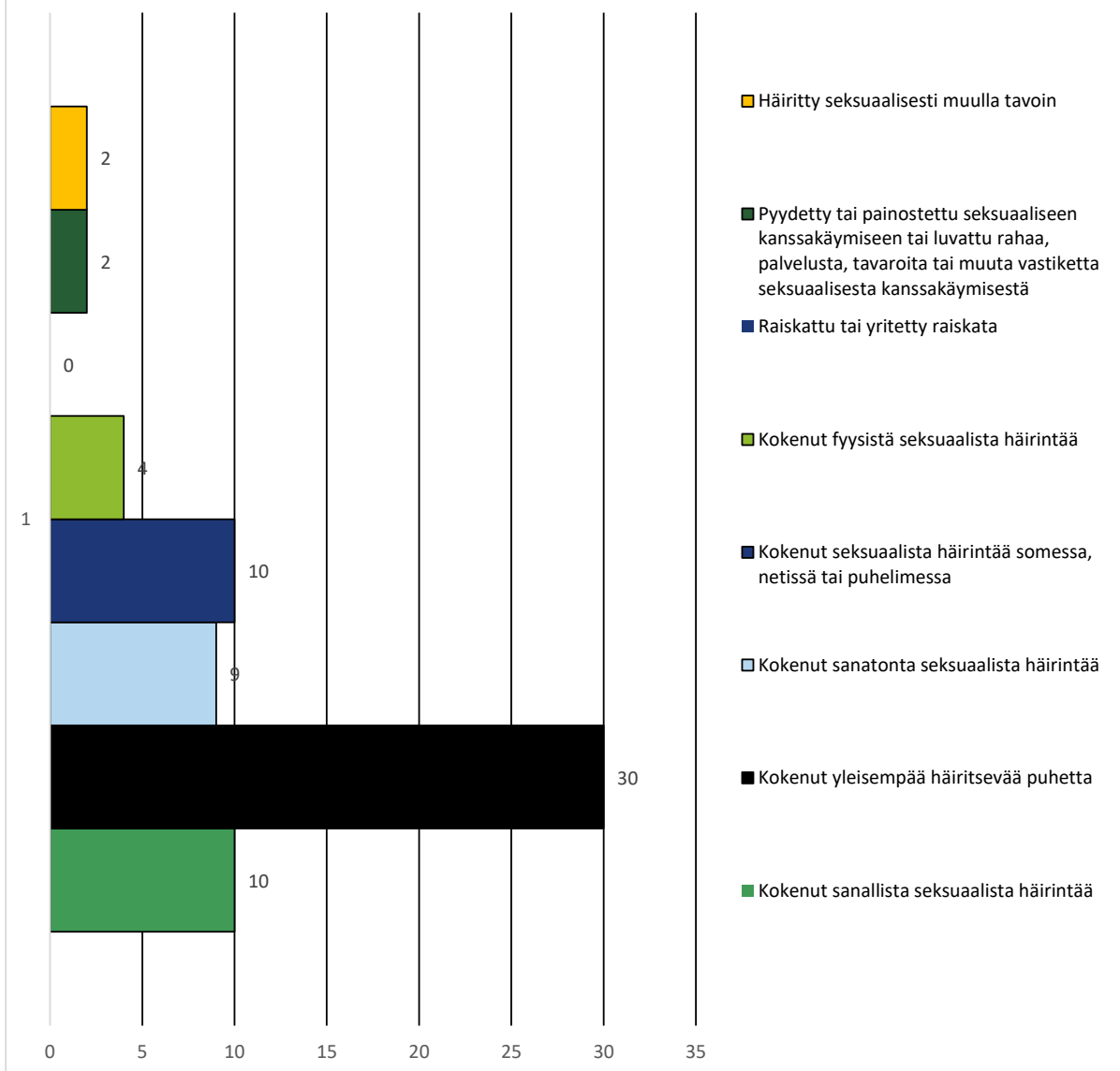

Tulokset

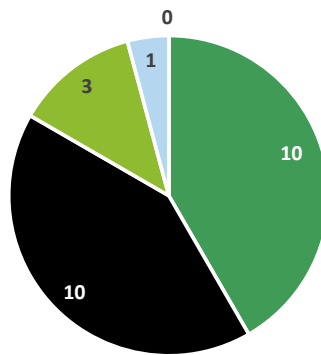
Kohdejoukko	Vastaukset	Vastaus %
3015	199	7

Viimeisen viiden vuoden aikana urheilutoiminnassa koetut seksuaalisen häirinnän muodot

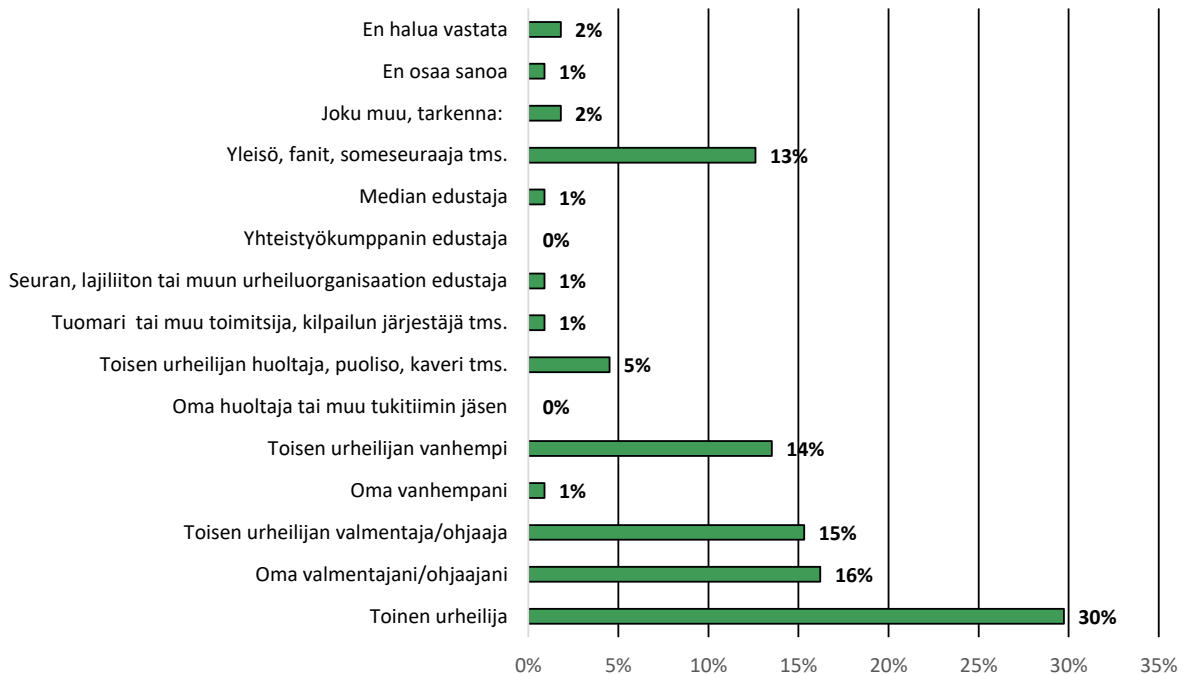

Viimeisen viiden vuoden aikana urheilutoiminnassa koetut sukupuolisen häirinnän muodot

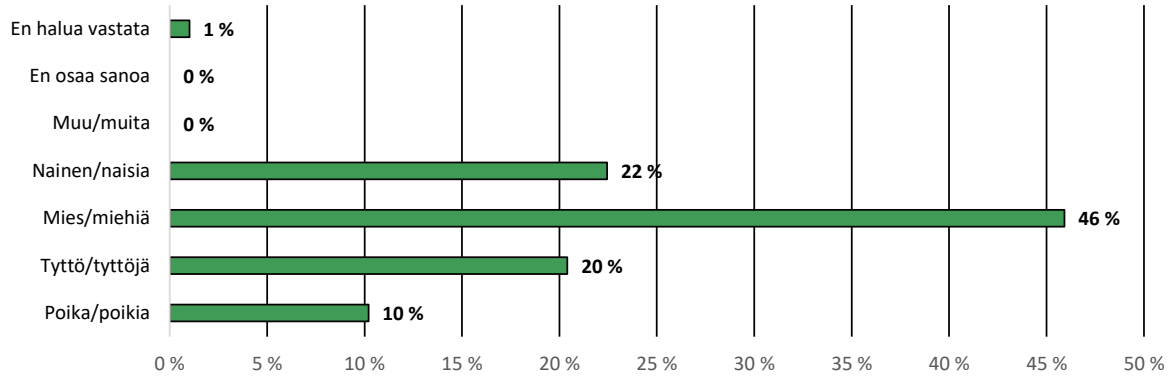

- Ominaisuuksia väheksytty tai kyseenalaistettu sukupuolen perusteella
- Sukupuolta tai tapaa ilmaista sitä halvennettu sanoin, elein tai teoin
- Syrjitty tai asetettu muita huonompaan asemaan sukupuolesi vuoksi
- Haukuttu tai kiusattu sukupuolen perusteella
- Häiritty jollain muulla tavoin sukupuolen perusteella

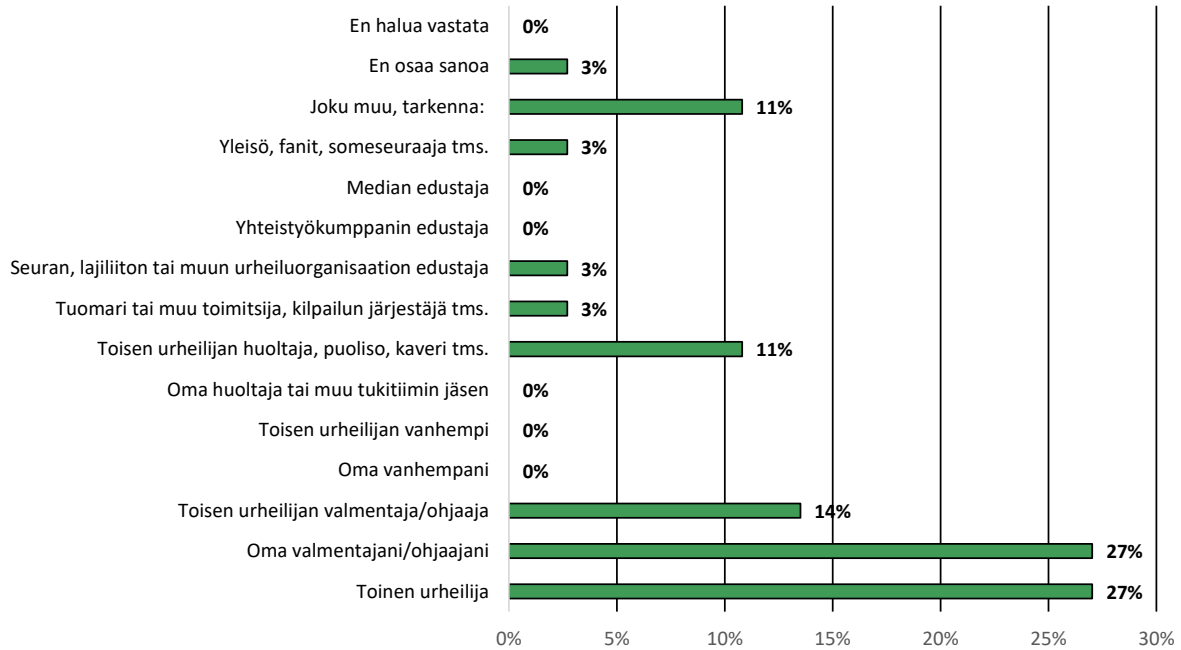
Seksuaaliseen häirintään syyllistyneet (%)

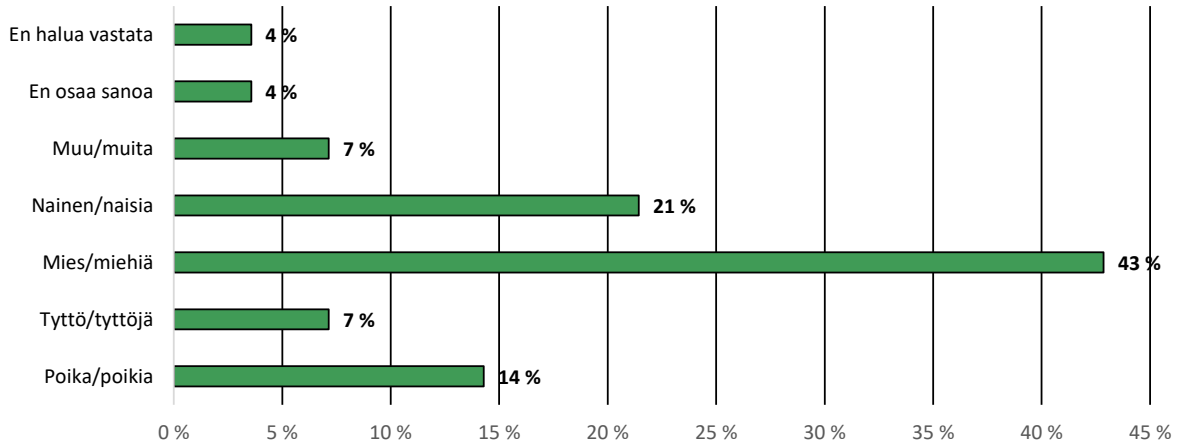
Seksuaaliseen häirintään syyllistyneiden sukupuoli (%)

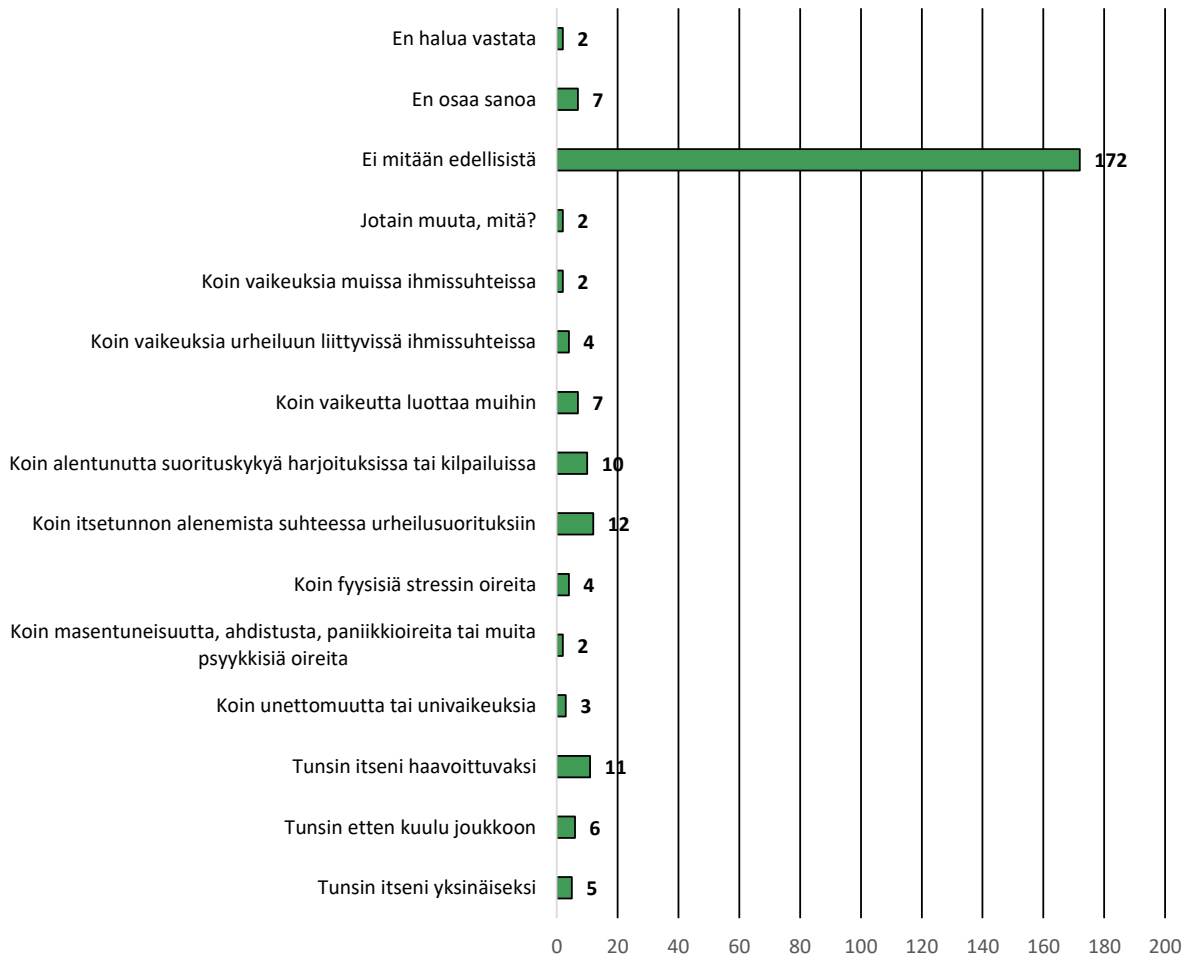
Sukupuoliseen häirintään syyllistyneet (%)

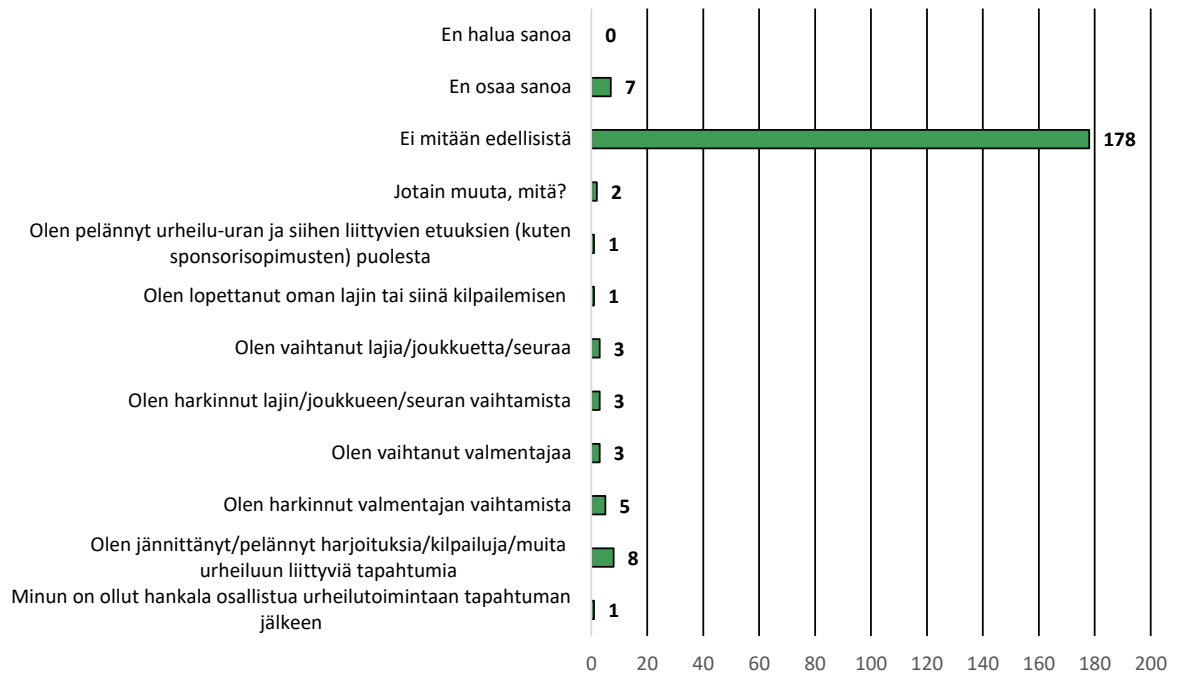
Sukupuoliseen häirintään syylistyneiden sukupuoli (%)

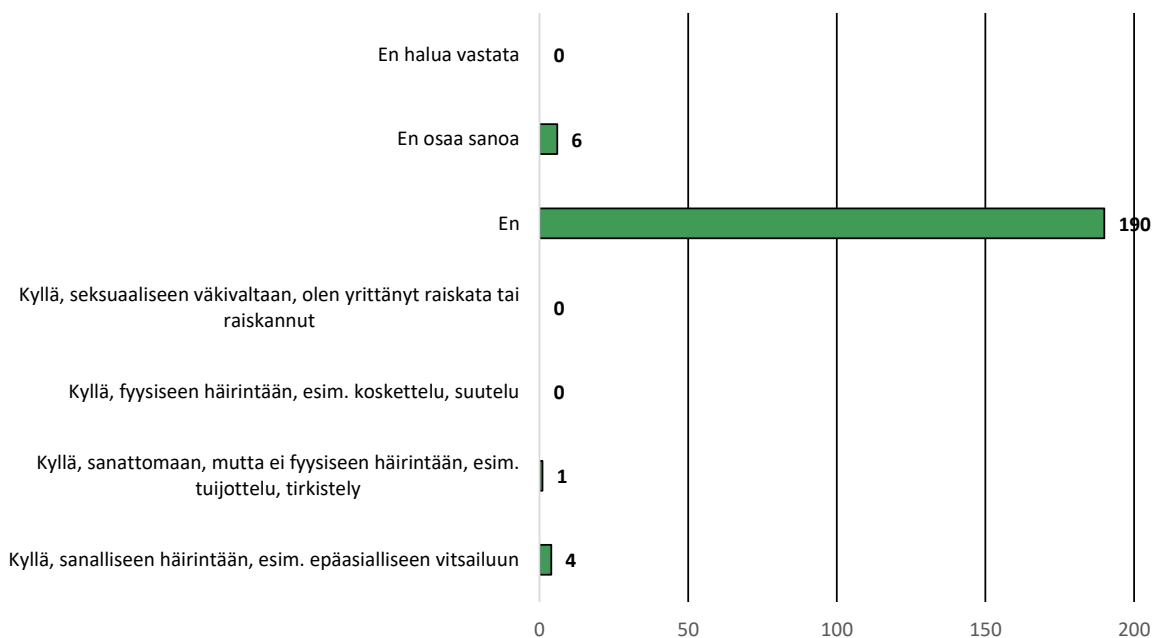
Kokemukset häirinnän psykologisista seurauksista

Kokemukset häirinnän seurauksista urheilutoimintaan liittyen

Oletko koskaan itse syyllistynyt urheilutoiminnassa seksuaaliseen tai sukupuoleen perustuvaan häirintään?

Onko oma lajiliittosi puuttunut häirintään urheilussa/ tehnyt töitä häirinnän ehkäisemiseksi urheilussa? (%)

